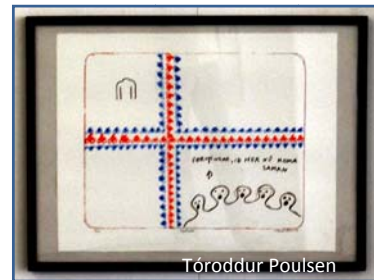

Kunnu vit rokna við Merkinum – tí føroyska flagginum?

Hetta skjal er ætlað sum undirvísingartilfar til lærugreinina stóðfrøði í framhaldsdeildini í fólkaskúlanum. Víst verður á móguleikar at brúka Merkið til at rokna og telja uppá.

Tilfarið er skipað sum 6 uppgávur við tilsamans 18 spurningum. Flestu spurningarnir eru vanlig roknistykki, einamest lutfalsrokning og teljingar. Einstakir spurningar eru egnaðir til bólkaarbeiði og praktiskar royndir.

Í uppgávu 1 stendur brot úr flagglógini, sum hevur ásetingar um stóddir og litir í Merkinum. Allir spurningar í tilfarinum taka stóði í hesum ásetingum um lutfall og býtið millum hvítu, reyða og bláu økini á Merkinum.

Brúkarar eru vælkomnir at siga undirritaða frá um villir, skeivleikar og ógreiðar orðingar í tilfarinum.

Apríl 2009

Petur Zachariassen, peturz@skulin.fo

Náttúruvísindadeildin
Fróðskaparsetur Føroya

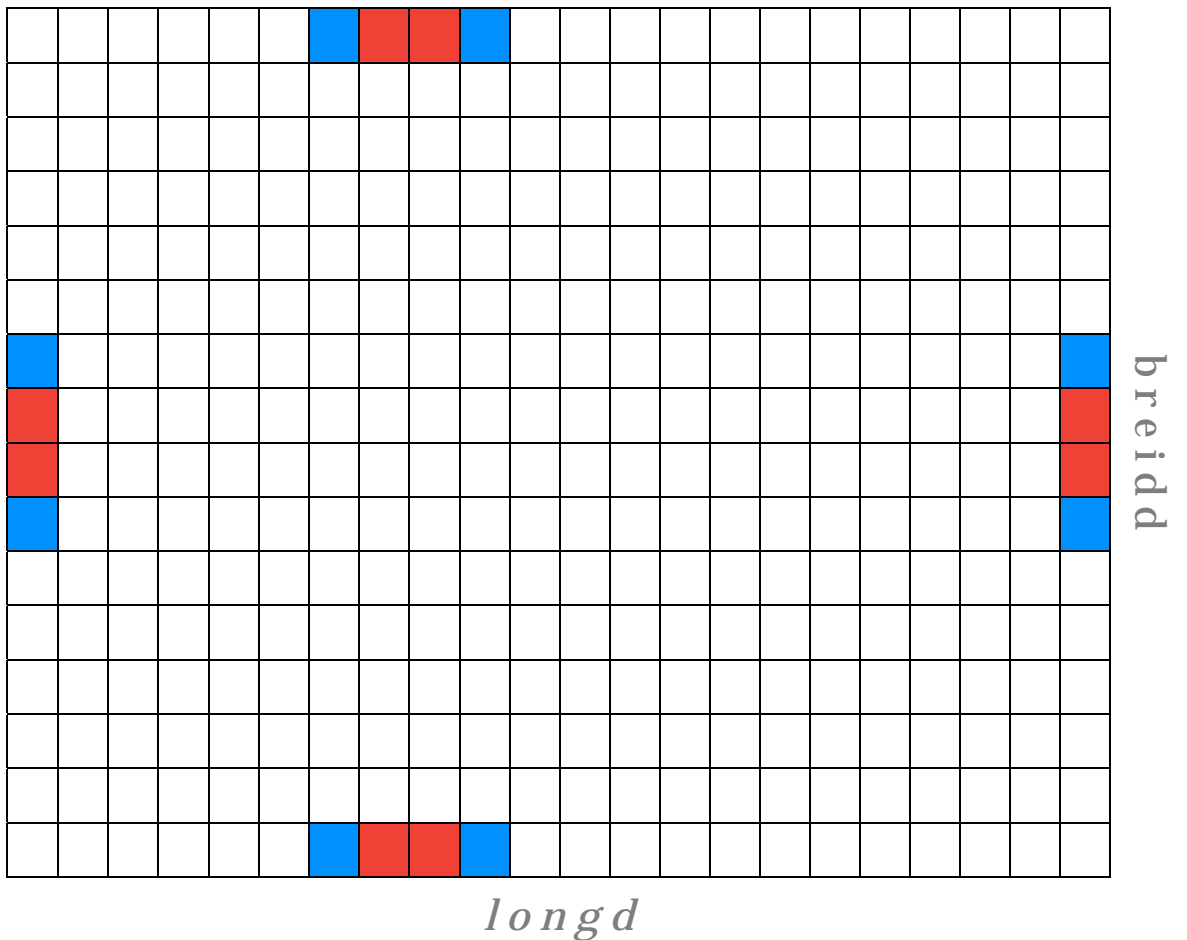

1

Grein 1 í Flagglógini (Ll. nr. 42 frá 17.07.1959 um flaggið sum broytt við Ll. nr. 109 frá 29.12.1998) sigur:

§ 1. Føroya flagg er hvítt krossmerki. Krossurin er fagurreyður (PMS 032) og azurblárandaður (PMS 300). Reyði liturin er 1/8 av flaggsins breidd og bláu rendurnar 1/2 av reyða litinum. Teir hvítu teigarnir eru ferhyrmdir. Teir næst stongini javnliðaðir, men hinir tvær ferðir so langir. Munurin millum breidd og longd flaggsins er sum 8-11.

Til at halda skil á hvar reyði krossurin og bláa rondin eru á Merkinum, kann man tekna eina mynd, sum hana niðanfryi, ið hevur **22** puntar tvørturum og **16** niðureftir. Har sum reyði krossurin og bláa rondin raka ytra kantin á myndini eru puntarnir merktir.

- Vís, at puntamyndin samsvarar við Flagglógina viðvíkjandi støddum og litum á Merkinum (tó at allir litpuntarnir ikki eru litaðir).
- Hvussu nógvir puntar eru tilsamans?
- Um allir litpuntarnir eru litaðir, hvussu nógvir eru tá reyðir? Hvussu nógvir eru bláir og hvussu nógvir eru hvítir?

HJÁLP

Lutfallið millum breidd og longd á Merkinum er 8 til 11, t.e.

Er breiddin B givin, fæst longdin L soleiðis: $L = (B / 8) * 11$

Er longdin L givin, fæst breiddin B soleiðis: $B = (L / 11) * 8$

- Hvat er breiddin (B) á flagginum, um longdin (L) er 33 cm?
- Er ummálið á einum flaggi 152 cm, hvussu stórar eru so síðurnar L og B?

2

Í eini stovu í skúlanum er ein berur veggur, sum er 5 m høgur og 8,5 m langur.

Til eitt flaggdagshald ætla næmingarnir at fylla vegginn við eins stórum føroyskum fløggum, sum teir hava lænt frá kommununi.

- Hvussu long eru fløggini, tá ið breiddin er máld at vera 1,6 m?
- Hvussu nógv fløgg rúmast á vegginum, tá ið tey skulu hanga lið um lið og ikki umskarast?

Ein flokkur bjóðar sær til at mála *eitt* stórt flagg á ein betongvegg, ið er 7 m høgur og 12 m langur.

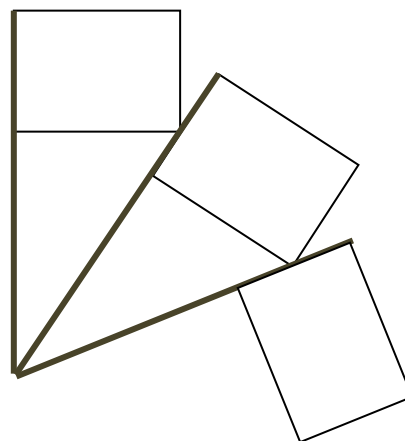
- Hvussu stórt kann tað málaða flaggið verða í størstan mun?
- Hvussu nógv fermetrar av betongvegginum hevði hetta flagg *ikki* dekkað?
- Hvussu nógvir litrar av reyðari máling krevjast, um ein litur av máling røkkur til 4 fermetrar?

3

Í summum handlum fáast føroysk pappírsfløgg, sum eru fest á ein pinn. Vit siga nú, at hesi fløgg eru 24 cm breið og pinnarnir 71 cm langir.

Næmingar royna at leggja nøkur fløgg upp at hvørjum øðrum í ein ávegis runding, sum víst á myndini.

- Hvussu nógv fløgg skulu til, fyrri at fáa ein fullan runding?

Til føðingardagin hjá Ásu og Óla, sum fylla 15 ár sama dag, vil flokkurin gera ein slíkan runding við 15 keyptum fløggum, men ætla at brúka eina aðra pinnalond.

- Hvussu langur skal pinnurin verða, so akkurát 15 fløgg gera ein fullan runding? (nokk so torførur spurningur, um svarið skal verða neyvt)

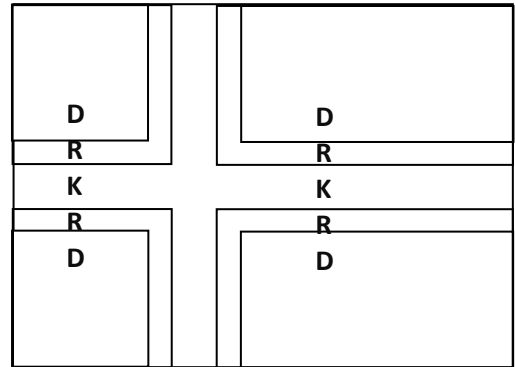
4

Á myndini högrumegin hugsa vit okkum eitt ólitað krossmerki, har stavirnir svara til ymisk øki á flagginum

D = dúkur

K = krossur

R = rond

Merkið er sum kunnugt litað soleiðis, at

D er hvítt øki

K er reytt øki

R er blátt øki

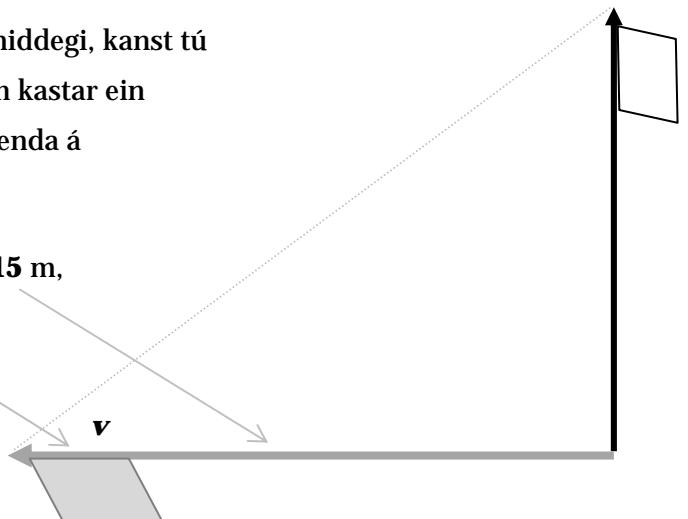
- Hvussu nógvir móguleikar eru til at lita økini ymiskt við litunum hvítt, reytt og blátt?
- Hvørjir av hesum móguleikum verða brúktir sum tjóðarmerki (umframt okkara Merkið)?
- Um ein fjórði litur verður tikin uppí, t.d. grønt, hvussu nógvir móguleikar eru tá at lita økini ymiskt?

5

Um sólin skínur á flaggdegnum 25. apríl á middegi, kanst tú royna at finna eina flaggstong við flaggi, sum kastar ein nøkulunda vatnrættan skugga á raka niðara enda á flaggstongini (sí mynd).

Vit siga her, at skuggin av allari stongini er **15 m**, og at skuggin av flaggbreiddini er **2,4 m**.

- Met um hvussu høg flaggstongin er og hvussu stórt flaggið er.
- Hví heldur tú, at skuggin á flagglongdini ikki er til stóra hjálp?

Um tað er trupult at máta vinkulin v kanst tú kanna, hvussu høgt sólin stendur á middegi flaggdagin. Spyr læraran í alisfrøði ella finn hesa hæddina á netinum.

6

Ein seymistova er biðin um at seyma tvey luksus-fløgg, har tær bláu rendurnar skulu skerast úr dýrum bláum silki og síðani seymast á tann hvíta dúkin. Hvør rondin skal vera í einum stykki.

Tað bláa silkið er avmyndað niðanfyri sum ein puntamynd **12** x **14** puntar til støddar.

Rendurnar hava somu stødd sum á myndini fremst í skjalinum: **7** x **7** og **13** x **7** puntar.

Talan er um tvey fløgg, so har eru 8 bláar rendur tilsamans.

- Hvussu kanst tú skera tær 8 rendurnar úr silkinum?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												